

บทคัดย่อ

T 159371

ชื่อภาคานิพนธ์ : ภาวะความเครียดและการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของบิดามารดาที่มีบุตรเป็นออทิสติก

ชื่อผู้เขียน : นางสาวพัชรินทร์ จีระदानนท์

ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)

ปีการศึกษา : 2547

ภาคานิพนธ์เรื่อง “ภาวะความเครียดและการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของบิดามารดาที่มีบุตรเป็นออทิสติก” มีจุดมุ่งหมาย (1) เพื่อศึกษาสภาพปัญหาการเผชิญภาวะความเครียด (2) ความต้องการของบิดามารดาที่มีบุตรเป็น ออทิสติก และ (3) การได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายทางสังคมของบิดามารดาที่มีบุตรเป็นออทิสติก โดยการศึกษาวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ ซึ่งจะศึกษาข้อมูลวิจัยเชิงเอกสาร โดยรวบรวมข้อมูลต่างๆ จากเอกสาร บทความ หนังสือ تراสารทั้งภาษาไทย และภาษาอังกฤษ ตลอดจนค้นคว้าข้อมูลข่าวสารต่างๆ ที่เกี่ยวกับออทิสติกจากทางเว็บไซต์ บนสื่ออิเล็กทรอนิกส์ อีกทั้งได้ทำการศึกษาข้อมูลการวิจัย จากกรณีศึกษา จากครอบครัวของบิดามารดาที่มีบุตรเป็นออทิสติก จำนวน 15 ราย โดยคัดเลือกกลุ่มตัวอย่างในกรณีศึกษาวิจัย จากบิดามารดาที่มีบุตรเป็นออทิสติก และนำบุตรเข้ารับการบริการที่หน่วยจิตเวชเด็ก ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ โรงพยาบาลจุฬร่สวประสาทวโทยปถัมภ์ และหน่วยจิตเวชเด็ก ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ โรงพยาบาลสมิตเวช ศรีนครินทร์ ตลอดจนมูลนิธิ สถาบันแสงสว่าง เพื่อเสนอเป็นตัวอย่างกรณีศึกษาวิจัยที่แสดงให้เห็นถึงการเผชิญปัญหาภาวะความเครียด และผลกระทบต่างๆ ที่ตามมาของบิดามารดาที่มีบุตรเป็นออทิสติก

จากผลการศึกษาวิจัย พบว่า ครอบครัวที่มีบุตรเป็นออทิสติก จะช่วยกันแบ่งเบภาระในการดูแลบุตรออทิสติก และในบางครอบครัวของเด็กออทิสติก มีการแบ่งภาระหน้าที่ชัดเจนระหว่างบิดามารดาในการดูแลบุตรออทิสติก โดยมารดาเป็นฝ่ายรับผิดชอบดูแลบุตร และมารดาเป็นผู้เผชิญภาวะ

ความเครียดมากกว่าบิดา โดยบิดาจะเป็นผู้รับผิดชอบในการดูแลในเรื่องค่าใช้จ่ายที่เกี่ยวกับเด็กออทิสติก

จากการศึกษาสามารถสรุปภาพรวมดังนี้ บิดามารดาที่มีบุตรเป็นออทิสติก จะเผชิญภาวะความเครียด 2 ระยะ คือ (1) ระยะก่อนได้รับคำวินิจฉัยว่าบุตรเป็นออทิสติก และ (2) ระยะหลังจากการได้รับคำวินิจฉัยว่าบุตรเป็นออทิสติก โดยภาวะดังกล่าวอาจเกิดขึ้นได้ในระยะที่ 1 หรือระยะที่ 2 หรืออาจเกิดขึ้นต่อเนื่องกัน ซึ่งในแต่ละระยะมีความรุนแรง และส่งผลกระทบต่อบิดามารดาที่มีบุตรออทิสติกแต่ละรายแตกต่างกัน โดยขึ้นอยู่กับปัจจัยแวดล้อมในสถานการณ์ขณะนั้น เช่น การได้รับการสนับสนุนทางสังคมแก่บิดามารดาที่มีบุตรเป็นออทิสติก ลักษณะอาการของเด็กออทิสติก เป็นต้น ซึ่งบิดามารดาจะมีวิธีการเผชิญภาวะความเครียด และการแก้ไขปัญหาด้วยการปรับตัว และความเข้มแข็งในตนเองเพื่อให้ยอมรับสิ่งที่เกิดขึ้น และทำหน้าที่ของตนเองต่อไป

นอกจากนี้ ครอบครัวที่บิดามารดามีบุตรเป็นออทิสติก ยังได้รับการสนับสนุนทางสังคมที่เป็นส่วนช่วยในการเผชิญปัญหาต่างๆ และภาวะความเครียดให้ผ่านพ้นไปได้ด้วยดีจากเครือข่ายทางสังคม อันได้แก่ ครอบครัว ญาติ เพื่อน ทีมแพทย์ นักจิตวิทยาเด็ก นักวิชาชีพ ครู และกลุ่มบิดามารดาที่มีบุตรเป็นออทิสติก ซึ่งพบว่าหากบิดามารดาและครอบครัวที่มีบุตรเป็นออทิสติกได้รับการสนับสนุนทางสังคมอย่างเพียงพอ จะมีส่วนช่วยอย่างมากในการลดความตึงเครียด อีกทั้งยังช่วยส่งเสริมความสามารถในการเผชิญปัญหาภาวะความเครียดให้ดียิ่งขึ้น โดยเฉพาะบทบาทครอบครัว จากกรณีศึกษาพบว่า บิดา (สามี) มีความสำคัญและมีอิทธิพลต่อสภาพจิตใจ ภาวะอารมณ์และการทำหน้าที่ของมารดาเด็กออทิสติกมากที่สุด โดยความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาเด็กออทิสติกมีผลต่อการได้รับการสนับสนุนทางสังคมของมารดา ซึ่งหากบิดาเด็กออทิสติกมีท่าทีห่างเหิน ปลดปล่อยให้มารดาเด็กออทิสติกต้องเผชิญปัญหาเพียงลำพัง ยิ่งส่งผลให้เป็นการเพิ่มภาวะความเครียดให้แก่มารดาเด็กออทิสติกมากขึ้น และส่งผลกระทบต่อให้เกิดปัญหาความรุนแรงในครอบครัวได้

แต่จากการศึกษาวิจัยพบว่าการมีเครือข่ายทางสังคมอื่นๆ ที่มีส่วนช่วยให้การสนับสนุนทางสังคมแก่บิดามารดาที่มีบุตรเป็นออทิสติก ได้แก่ ทีมแพทย์ นักจิตวิทยา นักวิชาชีพ ครูผู้ฝึกสอน ซึ่งให้การสนับสนุนทางสังคมบทบาทหน้าที่อาชีพของตน และกลุ่มบิดามารดาที่บุตรเป็นออทิสติก ซึ่งเป็นกลุ่มที่มีลักษณะปัญหาต่างๆ คล้ายคลึงกัน ในการเผชิญปัญหาภาวะเครียดแบบเดียวกัน โดยมีความเห็นอกเห็นใจซึ่งกันและกัน มีความเข้าใจกันและการให้การสนับสนุนทางสังคมจึงเป็นการแลกเปลี่ยน

T 159371

เปลี่ยนมุมมอง ความคิด ประสบการณ์ ช่วยเหลือกันและกันด้วยการให้กำลังใจกัน และให้คำแนะนำ คำปรึกษาตลอดจนร่วมกันหาแนวทางแก้ไขปัญหา ซึ่งกลุ่มบิคมารดาครอบครัวที่มีบุตรออทิสติก สามารถทำหน้าที่แทนเครือข่ายสนับสนุนทางสังคมอื่นๆ โดยการให้การสนับสนุนด้านจิตใจ อารมณ์ ข้อมูลความรู้ และบริการต่างๆ โดยหากกลุ่มบิคมารดาที่บุตรเป็นออทิสติกมีการรวมพลัง เสริมสร้างความเข้มแข็งอย่างชัดเจน และใช้พลังผลักดันให้เกิด ารตระหนักถึงการพิทักษ์สิทธิแก่เด็ก ออทิสติก และครอบครัว ให้เกิดการจัดสรรงบประมาณและทรัพยากรให้แก่กลุ่มออทิสติกอย่างเท่า เทียมกับกลุ่มต่างๆ ในสังคม เพื่อเกิดการเข้าถึงบริการ ได้อย่างสะดวก มีระบบและมีประสิทธิภาพ

จากการศึกษา ภาวะความเครียดและการ ได้รับการสนับสนุนทางสังคมของบิคมารดาที่มีบุตร เป็นออทิสติก ผู้ศึกษามีข้อเสนอแนะดังต่อไปนี้

ผู้วิจัยมีข้อเสนอแนะในเรื่อง

1. บทบาทการสนับสนุนทางสังคมจากเครือข่ายทางสังคมต่างๆ ของบิคมารดาที่มีบุตรเป็น ออทิสติกนั้นมีความจำเป็นและสำคัญอย่างมากในการมีส่วนช่วยบิคมารดาที่มีบุตรเป็นออทิสติกใน การเผชิญปัญหาภาวะความเครียดต่างๆ
2. การส่งเสริมให้ครอบครัวซึ่งเป็นเครือข่ายที่มีความสำคัญและความสัมพันธ์ใกล้ชิดที่สุด สามารถให้การสนับสนุนทางสังคม โดยมีนักวิชาชีพและกลุ่มบิคมารดาที่มีบุตรเป็นออทิสติกร่วมทำ หน้าที่เป็นเครือข่ายทางสังคม
3. ทำให้บิคมารดาได้รับการสนับสนุนจากเครือข่ายทางสังคมให้มีประสิทธิภาพ และ สมบูรณ์ยิ่งขึ้น และนำไปสู่การปรับตัวในการเผชิญภาวะความเครียดได้ดี สามารถฝ่าฟันอุปสรรค แก้ไข ปัญหาที่เกิดขึ้น ดำเนินชีวิตได้อย่างปกติมีกำลังใจในการดูแลบุตรออทิสติกและทำหน้าที่ได้อย่าง เหมาะสม

This thesis on “Tension and Support to Parents Who Have Autistic Child” aims to study the problems of parents who have autistic child in facing tensions and their needs. This study is a qualitative documentary research done by collecting information from documents articles, books, bulletins both in Thai and English and from news about autistic children on website. In addition, the research is done on studying exemplary cases of 15 parents who have autistic child. These cases were chosen by random from the parent who brought their children to receive treatment at Childs Psychiatric Unit, Pediatric Department of Samitiwej Srinakarin and Yuwapasatwathayopatham Hospital and also some from Sangsawang Foundation. These case studies are presented to give a picture of how parents face the tension and what are the effects on them.

From the research it was found out that the families with autistic children would share burden increasing them. In some families father and mother agree to take separate responsibilities. Usually the mother would take care of child whereas the father would be responsible for the expense. The study brings us to the conclusion that parents with autistic child would face tension in 2 states.

First, before their child was diagnosed to be autistic and later, after the diagnosis. Such situation may happen in the first or the second state or it may happen in both state continuously. Each state has effects in different degree on parents with autistic child. It depends on surrounding factors in the mean time, such as the social supportive factor, the nature and the symptoms of autistic child. The parents with autistic child will have their ways to face

the tension and solve the problem through their adaptation and their strength to accept this situation and to keep on doing their duties.

Beside, social support are helpful parts to help these parents go through the tension and problems successfully. These social supports include family relatives, friends, medical teams, child psychiatrist, professionals, instructors and the groups of parents with autistic child. It has been found that parents with autistic child who get sufficient supports can loose much tension and can face their problems better.

Concerning the family factor, the study found that father (husband) has most important roles and effect on his wife's mental status mood, and on her ability to do her duties.

The relationship between husband and wife with autistic child has some effects to receive social support on the wife's side. If father with autistic child has "a stay – away attitude" and let allows mother to face the problem alone, this will increase more tension to mother with autistic child and may cause some severity in the family.

The study also found that other social network can give additional support to parent with autistic child. These networks are medical team, phyhchiatrists, professionals, trainers (Who offer social support according to their vacations) and also the group of parts with autistic child who have similar problems and tension. These parents can share feelings, understanding and they can exchange their attitude, taught and experiencing. They can help and encourage one another. These parents with autistic child can do the roles of other social supportive network by providing knowledge, encouragement and other services.

They can unite themselves create powerful support and push society to be aware of protection over the right of autistic child and raise budget and resources for the autistic child as equally as for other groups in society. They can ask for better services and effective systems to work for the autistic child.

The researcher has some suggestions on the roles of social supports network of parents with autistic child.

1) The network is very significant and necessary to parents with autistic child in facing their tension and problems.

2) Family of autistic child, the closest social support, has important roles in supportive network. If the families with autistic child are active, they will receive more social supports which will establish effective social network.

3) This leads to better adaptation and better facing the tension. The parent with autistic child will be able to go through their problems, have more encouragement to live on to take care their autistic child and they can do better duties as good parents should do.